

облігацій, порядку їх випуску, розміщення, обігу, взаємодії учасників, погашення.

Список літератури:

1. Проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо емісії цінних паперів» № 2072 від 23.01.2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JG1LK00V.html
2. Овчарова Л.П.. Перспективні інструменти та джерела фінансування інфраструктурних проектів / Л. П. Овчарова, В. П. Бодеко // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2015. – № 16. – С. 119 – 129.
3. Стюарт О. Ілюзія інфраструктурних облігацій. Чому фокус не вдавсь? / О. Стюарт // Forbes – 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.forbes.ru/finansy-i-investicii/349401-illyuziya-infrastrukturnyh-obligaciy-pochemu-fokus-ne-udalsya>

УДК 336.4

Ю. О. Гернего
к. е. н, доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СИСТЕМІ РОЗРАХУНКІВ ІНДЕКСУ SPI

В умовах посилення глобалізаційних тенденцій сучасного суспільства, поряд із процесами економічного розвитку актуальності набуває здатність суспільства задовольняти потреби людини. Потенціал розвитку економіки України є похідною суспільного добробуту, а саме здатності забезпечити громадян ресурсами, які підвищать рівень їх життя та сформують умови для реалізації пріоритетів людського розвитку. Одночасно, перспективи розвитку економіки залежать від результативності інвестиційних процесів. Адже,

інвестиційна сфера забезпечує баланс між економічною вигодою та соціальною справедливістю, формує ресурси для інтенсифікації соціального розвитку.

У зв'язку із актуалізацією наведених вище питань, в останні роки виникла низка теоретичних та прикладних досліджень цього напрямку. Основоположні аспекти фінансування людського розвитку присутні у працях: Л. Антонюк, В. Гейця, М. Диби, В. Зимовця, Т. Майорової, С. Онишко, Л. Федулової та інших. Одночасно, розрахунки індикаторів людського розвитку країн світу є об'єктом досліджень міжнародних та національних громадських організацій, зокрема експерти ООН розраховують Індекс людського розвитку (HDI), фахівці Світового банку - Індекс економіки знань (KEI). Протягом другої половини ХХ ст. у США експерти розпочали розробки індикаторів, які слугуватимуть альтернативою ВВП, враховуючи соціальні характеристики.

Починаючи з 2013-го року, за підтримки Fundación AVINA, Deloitte Touche Tohmatsu Ltd. (Deloitte Global) та Фонду Сколла, а також фінансових спонсорів Cisco, Compartamos Банко і Фонд Рокфеллера, американська некомерційна організація Social Progress Imperative розпочала розрахунок Індексу соціального розвитку (*SPI*) [2; 3]. Метою розрахунку *SPI* є оцінка соціального розвитку економіки. Показник слугує доповненням ВВП та інших економічних індикаторів, забезпечує цілісні уявлення щодо продуктивності країни. Результати дослідження використовуються урядами та підприємствами для оцінки соціального розвитку держав, середовища розвитку бізнесу.

У 2017-му році індикатор розраховувався згідно 50-ти показників для 128-ми країн. Тобто, дослідженням охоплено близько 98 % населення світу [1]. Лідерами рейтингу стали країни Скандинавії. Україна посіла 64-те місце, увійшла до групи країн з розвитком вище середнього. В результаті аналізу показників *SPI* можна узагальнити ієрархічну еволюцію потреб людського розвитку, яка лежить в основі методології розрахунку індексу (рис. 1).

Напрямок базових людських потреб дозволяє оцінити виконання державою своїх функцій, визначається доступ до харчування та медичної допомоги, доступ до безпечної питної води та рівень комунальних послуг [3]. Показники

рівня добробуту характеризують доступ до освіти, знань та інформації, стані навколишнього середовища. Можливості забезпечують реалізацію свободи людини, прав та підтримки толерантності.

Рис. 1. – Еволюція потреб людського розвитку (методологія SPI) *

** Джерело: узагальнено автором*

Отже, комплексна система розрахунків *SPI* є затратним процесом. Незважаючи на широкий спектр використання результатів досліджень у світі, їх фінансування не є пріоритетом для держав або підприємств. Фінансування досліджень здійснюється виключно за рахунок соціальних інвестицій. Одним із основних партнерів *SPI* є американська Фундація Сколла, яка формує бюджет соціальних інвестицій за посередництвом виготовлення та розповсюдженні художніх та документальних фільмів на соціальну тематику [5]. В результаті, реалізується подвійний ефект «фільмофілантропії» (рис. 2).

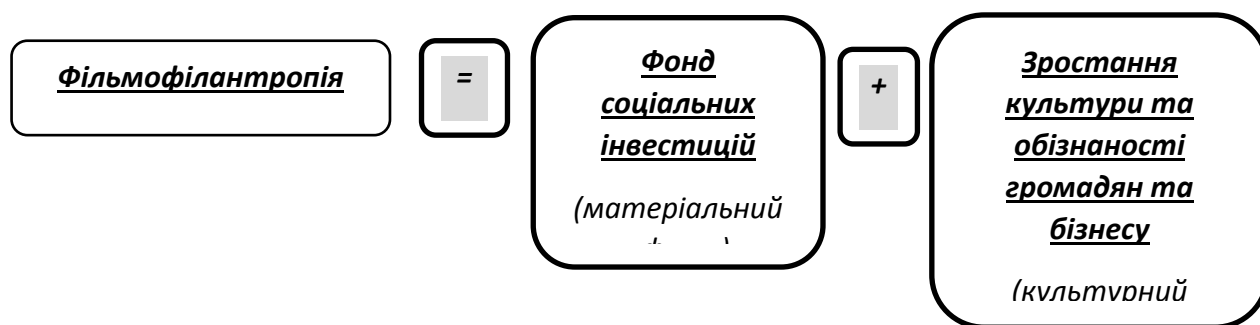

Рис. 2. – Подвійний ефект фільмофілантропії *

** Джерело: узагальнено автором*

Метою створення Фонду Рокфеллера стало сприяння добробуту, яке згодом трансформувалося у підтримку досліджень, інформаційних служб та розвитку талановитих особистостей [4]. Делойт є однією із провідних консалтингових компаній у світі. Топ-менеджмент компанії визначає соціальні

інвестиції, як інвестиції у майбутнє власного ринку та бізнес-середовища, що формує основу для отримання прибутку в майбутньому [1].

Таким чином, розрахунки та популяризація *SPI* є індикатором не лише актуалізації соціальних процесів, але й можливості пошуку альтернативних джерел для їх фінансування за рахунок залучення соціальних інвестицій. Крім того, соціальні інвестиції мають потенціал для поліпшення індикаторів людського розвитку в Україні.

Список літератури:

1. Індекс соціального розвитку 2017. Deloitte. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/research/social-progress-index-2017.html
2. Лотиш О. Я. Стан соціального розвитку України в контексті індексу соціального розвитку (SPI) / О. Я. Лотиш // Економіка в сучасних умовах: стан, проблеми та пошук шляхів їх подолання: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 26-27 червня 2015 року). Львів: ЛЕФ, 2015. – Ч.2. - С. 40 - 43.
3. Stern S., Waren A., Epner T. Social Progress Index 2017. Methodological report. Social Progress Imperative. – 2017. – 40 p.
4. The Rockefeller Foundation. Official website. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rockefellerfoundation.org/>
5. The Skoll Foundation. Official website. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://skoll.org/>

В. П. Гмиря
к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи
Черкаський інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА АПК УКРАЇНИ: РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РОЗВИТКУ ГОЛОВНОЇ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ